

Sygn. akt V CZ 22/18

POSTANOWIENIE

Dnia 24 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Władysław Pawlak

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie ze skargi L.S.

o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w S. z dnia 9 września 2003 r., sygn. akt II Ns [...]/03

w sprawie z wniosku L.S.

przy uczestnictwie J.B.

o stwierdzenie nabycia spadku,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 24 kwietnia 2018 r.,

zażalenia skarżącej na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 24 listopada 2017 r., sygn. akt III Cz [...]/17,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 listopada 2017 r. Sąd Okręgowy w K. odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawczynie L.S. od postanowienia tego Sądu z dnia 20 czerwca 2017 r., jako niedopuszczalną. Wskazał, że skarga kasacyjna została wniesiona od orzeczenia oddalającego zażalenie wnioskodawczynie na postanowienie Sądu Rejonowego w S. z dnia 31 stycznia 2017 r., odrzucającego skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem tego Sądu z dnia 9 września 2003 r. o stwierdzeniu nabycia spadku.

W zażaleniu na to postanowienie wnioskodawczynie zarzuciła naruszenie art. 519¹ § 1 k.p.c. przez stwierdzenie, że nie przysługuje skarga kasacyjna na postanowienie sądu drugiej instancji w przedmiocie odrzucenia skargi o wznowienie postępowania. Podniosła, że jeżeli orzecznictwo Sądu Najwyższego dopuszcza prawo do wniesienia skargi kasacyjnej na postanowienie sądu drugiej instancji oddalające skargę o wznowienie postępowania, to *per analogiam* z art. 519¹ k.p.c. dopuszczalnym jest również wniesienie skargi kasacyjnej na postanowienie sądu drugiej instancji oddalające zażalenie na postanowienie odrzucające skargę o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy, zważył, co następuje:

Sprawa, w której skarżąca wniosła skargę o wznowienie postępowania, jest sprawą nieprocesową z zakresu prawa spadkowego. Od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy oraz od postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie - w sprawach z zakresu prawa osobowego, rzeczowego i spadkowego - przysługuje skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej (art. 519¹ § 1 k.p.c.). Przytoczona regulacja wyłącza dopuszczalność skargi kasacyjnej od innych niż w niej wskazane, prawomocnych postanowień sądu drugiej instancji, chociażby kończyły one postępowanie w sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2016 r., IV CZ 72/16, nie publ.).

Postanowienie w przedmiocie odrzucenia skargi o wznowienie postępowania nie jest postanowieniem co do istoty, nie może być też uznane za postanowienie w przedmiocie odrzucenia wniosku o wszczęcie postępowania nieprocesowego ani umorzenia postępowania. Jest orzeczeniem formalnym, kończy ono postępowanie w sprawie, stąd też w przypadku, gdy postanowienie o odrzuceniu skargi wydał sąd pierwszej instancji, będzie ono zaskarżalne zażaleniem, natomiast jeżeli - sąd drugiej instancji, jego postanowienie zaskarżalne jest - przy spełnieniu warunków z art. 394¹ § 2 k.p.c. - zażaleniem do Sądu Najwyższego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, że od postanowienia sądu drugiej instancji w przedmiocie odrzucenia skargi o wznowienie postępowania prowadzonego w trybie nieprocesowym nie jest dopuszczalna skarga kasacyjna, albowiem nie należy ono do żadnej z przewidzianych w art. 519¹ § 1 k.p.c. kategorii orzeczeń (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2016 r., I CZ 59/16, nie publ., z dnia 29 stycznia 2013 r., II CSK 465/12, nie publ., z dnia 11 kwietnia 2012 r., III CSK 57/12, nie publ., z dnia 15 października 2001 r., V CKN 357/01, OSNC 2002, nr 7-8, poz. 92, z dnia 28 czerwca 2001 r., I CZ 94/01, OSNC 2002, nr 3, poz. 34, i z dnia 2 lipca 2002 r., I PZ 47/02, OSNAPiUS 2004, nr 9, poz. 159). Wyjaśniono również, że odrzucenie skargi o wznowienie nie może być traktowane jak odrzucenie wniosku o wszczęcie postępowania nieprocesowego, ponieważ są to odrębne żądania; wniosek inicjuje postępowanie nieprocesowe, skarga o wznowienie postępowania ma natomiast charakter szczególnego środka zaskarżenia. W takiej sytuacji - nie ma podstaw do zastosowania w drodze analogii art. 519¹ § 1 k.p.c., ponieważ nie występuje luka w prawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2016 r., I CZ 59/16, nie publ., z dnia 11 kwietnia 2012 r., III CSK 57/12, nie publ., i z dnia 15 października 2001 r., V CKN 357/01, OSNC 2002, nr 7-8, poz. 92).

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy zasadnie uznał, że skarga kasacyjna wniesiona na orzeczenie oddalające zażalenie skarżącej na postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 31 stycznia 2017 r., odrzucające skargę o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym postanowieniem tego Sądu z dnia 9 września 2003 r. o stwierdzenie nabycia spadku była niedopuszczalna i podlegała odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Z przytoczonych względów na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

jw

ał